Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 13. marca 2025 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 – Zásada ekvivalencie – Zmluvy o hypotekárnom úvere – Zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť spotrebiteľa znášať poplatky súvisiace so zmluvou – Žaloba o neplatnosť – Premlčacia lehota na podanie žaloby o vrátenie súm zaplatených bez právneho dôvodu – Žaloba o určenie neplatnosti zmluvnej podmienky a žaloba o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z takéhoto určenia, ktoré podliehajú odlišným premlčacím lehotám“

Vo veci C-230/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña (Súd prvej inštancie č. 8 La Coruña, Španielsko) z 12. marca 2024 a doručený Súdnemu dvoru 26. marca 2024, ktorý súvisí s konaním:

MF

proti

Banco Santander SA,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory N. Jääskinen, sudcovia M. Condinanzi a R. Frendo (spravodajkyňa),

generálny advokát: D. Spielmann,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Banco Santander SA, v zastúpení: G. Fernández-Bravo, C. García Vega a J. Rodríguez Cárcamo, abogados,

– španielska vláda, v zastúpení: A. Pérez-Zurita Gutiérrez, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: španielčina.

– Európska komisia, v zastúpení: I. Galindo Martín a P. Kienapfel, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu zásady ekvivalencie, článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spotrebiteľkou MF a spoločnosťou Banco Santander SA vo veci návrhu na určenie neplatnosti podmienky uvedenej v zmluve o úvere z dôvodu jej nekalej povahy.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa…“

4 Článok 7 ods. 1 tejto smernice uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislemu [ďalšiemu – *neoficiálny preklad*] uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Španielske právo

Všeobecný zákon o ochrane spotrebiteľov a používateľov

5 Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias (kráľovský legislatívny dekrét č. 1/2007, ktorým sa schvaľuje prepracované znenie všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a používateľov a ďalších doplňujúcich zákonov) zo 16. novembra 2007 (BOE č. 287 z 30. novembra 2007, s. 49181) zaviedol prepracované znenie tohto zákona, ktoré bolo zmenené zákonom č. 5/2019 (ďalej len „všeobecný zákon o ochrane spotrebiteľov a používateľov“).

6 Článok 82 s názvom „Pojem ‚nekalé zmluvné podmienky‘“ stanovuje:

„1. Za nekalé podmienky sa považujú všetky zmluvné podmienky, ktoré neboli individuálne dohodnuté, ako aj všetky praktiky, ktoré neboli výslovne schválené a ktoré napriek požiadavke dobrej viery spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy ku škode spotrebiteľa a používateľa.

…

3. Nekalá povaha zmluvnej podmienky sa posudzuje so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, ktoré sú predmetom zmluvy, a s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktoré existovali v čase jej uzatvorenia, ako aj na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo inej zmluvy, od ktorej táto zmluva závisí.

…“

7 Podľa článku 83 všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a používateľov s názvom „Neplatnosť nekalých zmluvných podmienok a ďalšia existencia zmluvy“ platí, že:

„Nekalé zmluvné podmienky sú absolútne neplatné a považujú sa za nedohodnuté. Na tieto účely súd po vypočutí účastníkov konania vyhlási nekalé podmienky uvedené v zmluve za neplatné, avšak zmluva je pre zmluvné strany naďalej záväzná za tých istých okolností, pokiaľ môže existovať bez týchto nekalých podmienok.

…“

Občiansky zákonník

8 Článok 6 ods. 3 Código Civil (Občiansky zákonník) znie takto:

„Akékoľvek konanie, ktoré je v rozpore s kogentnou normou alebo zákonným zákazom, je absolútne neplatné, pokiaľ tieto normy nestanovujú za ich porušenie inú sankciu.“

9 Článok 1303 Občianskeho zákonníka stanovuje:

„Ak je určitý záväzok vyhlásený za neplatný, zmluvné strany si… musia navzájom vrátiť plnenia, ktoré boli predmetom zmluvy, s ich prírastkami, alebo cenu s úrokmi.“

10 Ku dňu podpisu zmluvy o hypotekárnom úvere, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, článok 1964 tohto zákonníka stanovoval:

„Premlčacia lehota je v prípade žalôb týkajúcich sa hypotekárnych úverov dvadsať rokov, pričom osobné žaloby, ktoré nemajú osobitnú premlčaciu lehotu, sa premlčujú po uplynutí pätnástich rokov.“

11 Počas plnenia tejto zmluvy bol tento článok 1964 zmenený Ley 42/2015 de reforma de la Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (zákon č. 42/2015 o reforme zákona o občianskom súdnom poriadku č. 1/2000) z 5. októbra 2015 (BOE č. 239 zo 6. októbra 2015, s. 90240). V nadväznosti na túto zmenu toto ustanovenie znie:

„1. Právo podať žalobu týkajúcu sa hypotekárneho úveru sa premlčuje po dvadsiatich rokoch.

2. Právo podať osobnú žalobu, ktorá nepodlieha osobitnej lehote, sa premlčuje po uplynutí piatich rokov odo dňa, keď sa záväzok považuje za uplatniteľný. V prípade trvajúcich záväzkov konať alebo zdržať sa konania začína lehota plynúť každým porušením týchto záväzkov.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 Dňa 19. januára 2009 MF uzavrela so spoločnosťou Banco Santander zmluvu o hypotekárnom úvere. Na základe podmienky tejto zmluvy bola MF ako dlžníčka povinná znášať všetky náklady súvisiace s jej uzavretím, ako sú náklady na prípravu transakcie, ako aj poplatky a dane vyplývajúce zo zriadenia hypotekárneho záložného práva a jeho zápisu do katastra nehnuteľností, náklady na správu, ako aj náklady spojené so zmenou alebo zrušením uvedenej zmluvy (ďalej len „zmluvná podmienka týkajúca sa poplatkov“).

13 Dňa 27. februára 2023 MF podala na Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña (Súd prvej inštancie č. 8 La Coruña, Španielsko), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, žalobu, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatkov z dôvodu jej nekalej povahy. Touto žalobou sa MF domáha tiež vrátenia sumy zodpovedajúcej polovici odmeny notára a všetkým poplatkom spojeným so zápisom do katastra nehnuteľností, zvýšenej o zákonné úroky.

14 Banco Santander tvrdí, že právo podať žalobu na vrátenie tejto sumy je premlčané. Hoci totiž v čase podpisu zmluvy o hypotekárnom úvere článok 1964 Občianskeho zákonníka stanovoval, že právo podať takúto žalobu sa premlčuje po pätnástich rokoch, táto lehota bola zmenená zákonom č. 42/2015 a skrátená na päť rokov.

15 Vnútroštátny súd má z hľadiska zásady ekvivalencie pochybnosti, pokiaľ ide o možnosť zaobchádzať rozdielne s návrhom na určenie neplatnosti údajne nekalej podmienky na jednej strane a na druhej strane s návrhom založeným na reštitučných účinkoch vyplývajúcich z takéhoto určenia, ako je návrh, o ktorom rozhoduje.

16 V španielskom právnom poriadku totiž neexistuje žiadna právna norma ani judikatúra, ktorá by umožňovala, aby premlčacia lehota na podanie žaloby o určenie neplatnosti zmluvnej podmienky bola odlišná od lehoty, ktorá sa uplatňuje na žalobu založenú na účinkoch takéhoto určenia.

17 Za týchto okolností Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña (Súd prvej inštancie č. 8 La Coruña) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je v rozpore so smernicou [93/13] a so zásadou ekvivalencie uplatňovanie možnosti oddeliť neplatnosť z dôvodu nekalej povahy od reštitučných účinkov vyplývajúcich z tejto neplatnosti, pri zachovaní nepremlčateľnosti neplatnosti a zároveň premlčateľnosti reštitučnej žaloby, keď v španielskom vnútroštátnom práve neexistuje žiadna norma ani judikatúra, ktorá by túto možnosť uplatňovala na iné právne vzťahy?“

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

18 Banco Santander spochybňuje prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania z dôvodu, že tento návrh presne neidentifikuje údajné vnútroštátne pravidlo, ktoré sa uplatňuje priaznivejšie na žaloby založené na porušení vnútroštátneho práva než na žaloby založené na porušení práva Únie. Súdny dvor teda nemá k dispozícii prvky španielskeho práva potrebné na overenie, či bola dodržaná zásada ekvivalencie.

19 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora prináleží len vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí niesť zodpovednosť za prijaté súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré predkladá Súdnemu dvoru a ktoré sa považujú za relevantné. Preto, pokiaľ sa položená otázka týka výkladu alebo platnosti právneho predpisu Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť, okrem prípadu, ak je zjavné, že požadovaný výklad nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na uvedenú otázku (rozsudok z 12. decembra 2024, Kutxabank, C-300/23, EU:C:2024:1026, bod 59 a citovaná judikatúra).

20 Treba tiež pripomenúť, že zásada ekvivalencie znamená, že podmienky vykonávania práva Únie, ktoré patria do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov na základe zásady ich procesnej autonómie, nesmú byť menej priaznivé ako podmienky, ktorými sa spravujú podobné situácie vnútroštátnej povahy (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 22 a citovanú judikatúru).

21 Vnútroštátny súd pritom vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania poukazuje na to, že v španielskom práve existuje určitý počet druhov žalôb založených na účinkoch určenia neplatnosti, ktorých režim premlčania sa nelíši od režimu žaloby, ktorá viedla k tomuto určeniu.

22 Podľa vnútroštátneho súdu z toho vyplýva, že v španielskom právnom poriadku sú podmienky na podanie žalôb založených na reštitučných účinkoch vyplývajúcich z určenia neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky menej výhodné ako podmienky, ktorými podliehajú iné porovnateľné žaloby založené na účinkoch určenia neplatnosti.

23 Nie je teda zjavné, že by požadovaný výklad práva Únie, najmä zásady ekvivalencie, nebol relevantný z hľadiska rozhodnutia, ktoré má vnútroštátny súd vydať, alebo že by požadovaný výklad ustanovení práva Únie uvedený v položenej otázke nemal súvislosť s predmetom sporu vo veci samej.

24 Španielska vláda tiež vyjadruje pochybnosti o prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania v rozsahu, v akom spochybňuje predpoklad, na ktorom sa zakladá tento návrh, a to existenciu právnej úpravy alebo judikatúry vo vnútroštátnom právnom poriadku, ktoré všeobecne stanovujú, že na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z určenia neplatnosti sa vzťahuje rovnaká premlčacia lehota ako na žalobu, na základe ktorej bola táto neplatnosť určená. Európska komisia vyjadruje rovnaké pochybnosti, pokiaľ ide o existenciu vnútroštátneho pravidla, na ktoré sa odvoláva vnútroštátny súd, v španielskom práve.

25 V rámci systému súdnej spolupráce, ktorý je ustanovený v článku 267 ZFEÚ, však Súdnemu dvoru neprináleží overovať alebo spochybňovať správnosť výkladu vnútroštátneho práva poskytnutého vnútroštátnym súdom, pretože takýto výklad patrí výlučne do právomoci vnútroštátneho súdu.

Súdny dvor, na ktorý sa vnútroštátny súd obrátil s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, tak musí zohľadniť výklad vnútroštátneho práva, ktorý mu bol predložený uvedeným súdom (pozri analogicky rozsudok z 12. decembra 2024, Volvo Group Belgium, C-436/23, EU:C:2024:1023, bod 18 a citovanú judikatúru).

26 Z toho vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O prejudiciálnej otázke

27 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 a zásada ekvivalencie majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave alebo judikatúre, ktoré síce stanovujú nepremlčateľnosť práva na podanie žaloby o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ale zároveň stanovujú premlčaciu lehotu v prípade žaloby na uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z tohto určenia, zatiaľ čo vo vnútroštátnom právnom poriadku iné žaloby založené na účinkoch určenia neplatnosti nepodliehajú odlišnému režimu premlčania, než je režim žaloby, ktorá viedla k tomuto určeniu.

28 Vnútroštátny súd spresňuje, že v španielskom práve v zásade neexistuje žiadny prípad, v ktorom by sa na neplatnosť a jej účinky vzťahovali dva odlišné režimy premlčania.

29 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa má článok 6 ods. 1 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že zmluvnú podmienku, ktorá bola vyhlásená za nekalú, treba v zásade považovať za podmienku, ktorá nikdy neexistovala, takže nemôže mať účinok voči spotrebiteľovi. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím v zásade musí viesť k navráteniu právnej a skutkovej situácie spotrebiteľa, v ktorej by sa nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala. Z toho vyplýva, že povinnosť vnútroštátneho súdu neuplatniť nekalú zmluvnú podmienku, ktorá ukladá zaplatenie súm, ktoré sa ukážu ako neoprávnené, má v zásade reštitučný účinok, ktorý sa vzťahuje na tieto isté sumy (rozsudok z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Societé Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, bod 54, ako aj citovaná judikatúra).

30 Na jednej strane však Súdny dvor už uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou preklúzie v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom Únie (rozsudok z 22. apríla 2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, bod 57).

31 Na druhej strane článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že žaloba o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremlčuje, a zároveň uplatňuje premlčaciu lehotu na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z tohto určenia, ak táto lehota nie je menej priaznivá ako lehota týkajúca sa podobných žalôb vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a nevedie k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv vyplývajúcich z práva Únie, osobitne zo smernice 93/13 (zásada efektivity) [pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Société Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, bod 58, ako aj z 8. septembra 2022, D.B.P. a i. (Hypotekárny úver vyjadrený v cudzích menách), C-80/21 až C-82/21, EU:C:2022:646, bod 90].

32 Pokiaľ ide najmä o zásadu ekvivalencie, ktorej sa týka prejudiciálna otázka, treba pripomenúť, že dodržiavanie tejto zásady vyžaduje, aby sa predmetné vnútroštátne pravidlo uplatňovalo nezávisle od toho, či žaloby, ktoré majú podobný predmet a dôvody, sú založené na porušení práva Únie alebo na porušení vnútroštátneho práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Société Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, bod 76, ako aj citovanú judikatúru).

33 Smernica 93/13 a zásada ekvivalencie teda nebránia tomu, aby žaloba o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z určenia neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky podliehala premlčacej lehote, pričom sa zachová nepremlčateľnosť v prípade žaloby o určenie neplatnosti takejto zmluvnej podmienky, pokiaľ táto premlčacia lehota nie je menej priaznivá než premlčacia lehota, ktorá sa uplatňuje v prípade žalôb založených na porušení vnútroštátneho práva, ktoré majú podobný predmet a dôvod.

34 V prejednávanej veci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil existenciu podobnosti medzi žalobami vo veci samej a inými druhmi žalôb založených na vnútroštátnom práve, na ktoré odkazuje vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, z hľadiska ich predmetu, dôvodu a podstatných náležitostí (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Société Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, bod 77).

35 Na účely tohto preskúmania bude teda tento súd musieť overiť, či španielsky právny poriadok stanovuje v iných oblastiach, než sú oblasti, na ktoré sa vzťahuje smernica 93/13, také druhy žalôb založené na účinkoch určenia neplatnosti, ktoré by boli z hľadiska svojho predmetu, dôvodu a podstatných náležitostí podobné žalobe, ktorú na tento súd podala MF, ale na ktoré by sa podľa vnútroštátneho práva alebo judikatúry nevzťahovala premlčacia lehota porovnateľná s lehotou, ktorá sa uplatňuje v prípade tejto poslednej uvedenej žaloby. V prípade kladnej odpovede by vnútroštátna právna úprava stanovujúca uplatňovanie tejto premlčacej lehoty na podanie žaloby vo veci samej porušovala zásadu ekvivalencie.

36 Za týchto podmienok prináleží vnútroštátnemu súdu, aby s prihliadnutím na skutočnosti uvedené v bodoch 32 až 35 tohto rozsudku overil dodržanie zásady ekvivalencie [pozri analogicky rozsudok z 26. septembra 2018, Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Odkladný účinok odvolania), C-180/17, EU:C:2018:775, bod 42 a citovanú judikatúru].

37 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 a zásada ekvivalencie sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave alebo judikatúre, ktoré síce stanovujú nepremlčateľnosť práva na podanie žaloby o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ale zároveň stanovujú premlčaciu lehotu v prípade žaloby o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z tohto určenia, pokiaľ vnútroštátny právny poriadok stanovuje v iných oblastiach, než sú oblasti, na ktoré sa vzťahuje smernica 93/13, také druhy žalôb založené na účinkoch určenia neplatnosti, ktoré sú z hľadiska svojho predmetu, dôvodu a podstatných náležitostí podobné žalobe o uplatnenie takýchto reštitučných účinkov a na ktoré sa vzťahuje premlčacia lehota porovnateľná s premlčacou lehotou, ktorá sa uplatňuje na tento posledný uvedený druh žaloby.

O trovách

38 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zásada ekvivalencie

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave alebo judikatúre, ktoré síce stanovujú nepremlčateľnosť práva na podanie žaloby o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ale zároveň stanovujú premlčaciu lehotu v prípade žaloby o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z tohto určenia, pokiaľ vnútroštátny právny poriadok stanovuje v iných oblastiach, než sú oblasti, na ktoré sa vzťahuje smernica 93/13, také druhy žalôb založené na účinkoch určenia neplatnosti, ktoré sú z hľadiska svojho predmetu, dôvodu a podstatných náležitostí podobné žalobe o uplatnenie takýchto reštitučných účinkov a na ktoré sa vzťahuje premlčacia lehota porovnateľná s premlčacou lehotou, ktorá sa uplatňuje na tento posledný uvedený druh žaloby.

Podpisy